

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет Технологій тваринництва та продовольства Кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Контактні дані розробника	Мироненко Олена, к.с.-г.н., доцент Контакти: ауд. 444, навчальний корпус № 4 Ел. адреса: olena.myronenko@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/myronenko-olena-ivanivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Фахова вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Годівля тварин і технологія кормів
Компетентності	ФК 4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статевовікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень.
Результати навчання	ПРН 10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм- менеджменту

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навичок для вирішення практичних завдань щодо підбору оптимальних кормів для складання раціонів і живлення тварин залежно від технологій виробництва продукції.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Нутріціологія: ключові терміни та визначення. Основи гігієни годівлі в поєднанні з принципами нутріціології.
Тема 2. Білки, ліпіди, вуглеводи та їх значення у годівлі тварин.
Тема 3. Мінеральні речовини та їх значення у годівлі тварин.
Тема 4. Вітаміни та їх значення у годівлі тварин.
Тема 5. Кормові добавки та інші інгредієнти кормів.
Тема 6. Наслідки нестачі та надлишку харчових речовин у раціонах тварин.
Тема 7. Характеристика харчової та біологічної цінності кормів тваринного та рослинного походження.
Тема 8. Корми з функціональними властивостями.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування), практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування), методи самостійної роботи вдома (завдання самостійної роботи), комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій)

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

завдання практичних робіт виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів

- щодо академічної доброчесності

здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час проведення

	он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим (п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті)
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Udemu, EdEra тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету
- щодо оскарження результатів оцінювання	оскарження результатів оцінювання відбувається відповідно до розділу 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Павлоцька Л. Ф., Дуденко Н. В., Цихановська І. В., Лазарева Т. А., Александров О. В., Коваленко В. О., Скуріхіна Л. А., Євлаш В. В. Нутриціологія. Частина 1. Загальна нутриціологія. Навчальний посібник. Харків: УІПА, 2012. 371 с. 2. Теорія і практика нормованої годівлі великої рогатої худоби. / За ред. В. М. Кандиби, І. І. Ібатулліна, В. І. Костенка. Житомир : ПП «Рута», 2012. 860 с. 3. Годівля сільськогосподарських тварин / І. І. Ібатуллін, Д. О. Мельничук, Г. О. Богданов та ін. Вінниця : Нова Книга, 2007. 616 с. 4. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник / М. Т. Ноздрін, М. М. Карпусь, В. Ф. Каравашенко та ін., Київ : Урожай, 1991. 344 с. 5. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І. І. Ібатуллін, В. Д. Столюк, В. К. Кононенко та ін. Київ : Аграрна освіта, 2009. 328 с. 	

6. Проваторов Г. В., Проваторова В. О. Годівля сільськогосподарських тварин. Суми : Університетська книга, 2004. 509 с.
7. Ускова Л. М. Основи нутриціології : Опорний теоретичний матеріал для закріплення знань студентів. Харків : РВВ. ДБТУ, 2023. 28 с.
8. Ускова Л. М. Гігієна кормів з основами нутриціології. Харків : РВВ. ДБТУ, 2023. 32 с.
9. Ускова Л. М. Корми з функціональними властивостями. Біологічно активні добавки – фізіологічно функціональні кормові інгредієнти. Харків : РВВ. ДБТУ, 2023. 30 с.

Допоміжні

1. Єгоров Б. В. Технологія виробництва комбікормів. Одеса : Друкарський дім, 2011. 448 с.
2. Єгоров Б. В. Шаповаленко О. Т., Макаринська А. В. Технологія виробництва преміксів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
3. Букалова Н. В., Богатко Н. М., Хіцька О. А. Ветеринарно-санітарна експертиза кормів, кормових добавок та сировини для їх виробництва : навч. посіб. Київ : Аграрна освіта, 2010. 461 с.
4. Петриченко В. Ф., Кулик М. Ф., Ібатулін І. І., Костенко В. М. та ін. Виробництво, зберігання і використання кормів. Вінниця, 2005. 472 с.
5. Прокопенко Л. С., Танцуров Г. В., Юрченко Х. Ф. Експрес методи визначення якості кормів. Київ : Урожай, 1987. 160 с.
6. Корми: оцінка, використання, продукція тваринництва, екологія : посібник ; за ред. М. Ф. Кулика, Р. Й. Кравціва, Ю. В. Обертюха, В. В. Борщенка. Вінниця : ПП "Вид- во "Тезис", 2003. 336 с.
7. Кузьменко Л. М., Юхно В. М. Вплив підкислювача кормів з мікроелементами в хелатній формі на продуктивність молодняку свиней. Актуальні проблеми фізіології тварин : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 120-річчю О. В. Квасницького (м. Полтава, 17–18 вересня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 56–57.
8. Кузьменко Л. М. Основа стабільного і раціонального ведення галузі молочного скотарства – створення міцної кормової бази. Актуальні питання технології продукції тваринництва : збірник статей за результатами IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 30-31 жовтня 2019 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 75–81.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. «Scientific Progress & Innovations» науково-виробничий фаховий журнал. URL: <https://journals.pdaa.edu.ua/visnyk> (дата звернення 01.09.2024)
2. Журнал «Тваринництво сьогодні». URL: <https://nubip.edu.ua/en/node/29469> (дата звернення 01.09.2024)
3. Journal "Nature". URL: <https://www.nature.com/> (дата звернення 01.09.2024)
4. «Applied Microbiology and Biotechnology». URL: <https://www.springer.com/journal/253> (дата звернення: 01.09.2024).
5. Журнал «Пропозиція». URL: <http://www.propozitsiya.com> (дата звернення: 01.09.2024).

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування за конспектом	виконання завдань на практичних заняттях та їх захист	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Нутріціологія: ключові терміни та визначення. Основи гігієни годівлі в поєднанні з принципами нутріціології.	2	-	14	10	2
Тема 2. Білки, ліпіди, вуглеводи та їх значення у годівлі тварин.	2	15			17
Тема 3. Мінеральні речовини та їх значення у годівлі тварин.	2	10			12
Тема 4. Вітаміни та їх значення у годівлі тварин.	2	5			7
Тема 5. Кормові добавки та інші інгредієнти кормів.	2	10			12
Тема 6. Наслідки нестачі та надлишку харчових речовин у раціонах тварин.	2	5			7
Тема 7. Характеристика харчової та біологічної цінності кормів тваринного та рослинного походження.	2	10			12
Тема 8. Корми з функціональними властивостями.	2	5			31
Разом	16	60	14	10	100

Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
опитування за конспектом	
2	відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей, здобувач вищої освіти допустив деякі неточності у відповіді
1	відповідь середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
виконання завдань на практичних заняттях та їх захист	
5	виконання завдань на одному практичному занятті, результати описані у робочому зошиті, зроблені відповідні висновки, відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей
4	виконання завдань на одному практичному занятті, результати описані у робочому зошиті, не зроблені відповідні висновки, відповідь вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками, здобувач вищої освіти допустив деякі неточності у відповіді
3	виконання завдань на одному практичному занятті, результати описані у робочому зошиті фрагментарно, висновки не зроблені, відповідь нижче середнього рівня з кількома суттєвими помилками
2	виконання завдань на одному практичному занятті, результати описані у робочому зошиті частково, висновки не зроблені, здобувач вищої освіти дещо орієнтується в загальних визначеннях і поняттях
1	виконання завдань на одному практичному занятті, результати не описані у робочому зошиті, не зроблені відповідні висновки, відповіді на питання з великою кількістю помилок та неточностей
виконання завдань самостійної роботи	
12-14	розкрита відповідь та повне виконання питання самостійної роботи, невеликі неточності
10-11	розкрита відповідь в неповному обсязі (недорозкриті питання),
7-9	питання розкриті не повністю, відсутні будь які кількісні дані
4-6	питання розкриті не повністю, відсутні кількісні дані, відсутня хронологія у викладенні матеріалу
1-3	питання розкриті не повністю, відсутні кількісні дані, відсутня хронологія у викладенні матеріалу, студент не орієнтується у питаннях
контрольна робота	
9-10	відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей, повністю розкриті всі питання
7-8	правильно визначена сутність питань, але розкрито їх не

	повністю, допущені деякі незначні помилки
5-6	правильно визначена сутність питань, розкривши їх лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питань
3-4	правильно визначена сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми
1-2	частково та поверхово розкрито лише окремі положення питань і допущено при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питань